

תאריך : 18.03.2025

אגף בטמ"מ

חטיבת הנכסים, החשב הכללי.

הנידון: מיפוי תהליך בידוק ביטחוני ליצירת אתגר טכנולוגי

1. כללי:

- 1.1. אגף בטמ"מ בחטיבת הנכסים, אחראי על גיבוש תפיסת הביטחון ויישום ההנחיות הרגולטוריות של הגופים המנחים (משטרת ישראל, רשות הסיבר הלאומית ושב"כ), בקריות הממשלה ומבני הדיור הממשלתי. מימוש האחריות מתבצע ע"י הפעלת מערך אבטחה טריטוריאלי (בכל אחד מהמתקנים) אשר אמון על שמירת הסדר הציבורי, אבטחת משרדי הממשלה ואספקת מעטפת הגנה לעובדים ומבקרים במתקנים ממשלתיים מפני אירועי חירום ופח"ע.
- 1.2. מערכי האבטחה הטריטוריאליים של אגף בטמ"מ, משלבים בין כ"א מוכשר ומיומן לביצוע המשימות לבין טכנולוגיות אבטחה מתקדמות אשר מאפשרות למקסם את המענה ולייעל את התהליכים הנחוצים לביצוע המשימה.
- 1.3. כחלק מתהליך ההתייעלות והחדשנות, אגף בטמ"מ רואה לנכון להוביל שינוי טכנולוגי אשר יאפשר לשפר את המענה האבטחתי, תוך כדי אופטימיזציה של תהליכי הבידוק הביטחוני וייעול השירות לאזרח. מסמך זה יפרט וימפה את התהליך הבידוק הביטחוני לפי שלבים ובכך יאפשר להציע חלופה טכנולוגיות לכל שלב בתהליך הבידוק הביטחוני תוך כדי שמירה על מהות המשימה ויעדיה.

2. מטרה:

- 2.1. מטרת מסמך זה היא לפרט ולמפות את השלבים בתהליך ביצוע בידוק ביטחוני במתקנים המאובטחים שבאחריות אגף בטמ"מ, ע"מ להניעה תהליך של התייעלות וחדשנות בתחום זה.
- 2.2. פרוט ומיפוי תהליך בידוק ביטחוני יסייע בהבנת המשימה האבטחית ויאפשר הנעת תהליך איתור ו/או פיתוח חלופות טכנולוגיות, אשר יאפשרו להמיר את תהליך ביצוע בידוק ביטחוני ע"י גורם אנושי, לתהליך אוטונומי וטכנולוגי (ללא מעורבות יד אדם), תוך כדי שמירה על כלל הדרישות וההנחיות של הגופים המנחים ושיפור רמת השירות.

3. השיטה:

- 3.1. פירוט ומיפוי השלבים בביצוע בידוק ביטחוני, תוך כדי הגדרת הפונקציונליות של כל שלב בתהליך והתוצר הנדרש בכל אחד משלבי הבידוק.
- 3.2. הגדרת הדרישות והנחיות בכל אחד משלבי הבידוק הביטחוני, אשר יחדיו מאפשרות לעמוד במשימות האבטחה ודרישות הגוף המנחה.
- 3.3. התייחסות לכל שלבי הבידוק בנפרד ואינטגרציה בין כל השלבים יחדיו. מחד גיסה מאפשרת התבוננות פרטנית והצעת פתרון טכנולוגי נקודתי אשר יוכל להוות תחליף לגורם האנושי, מאידך האינטגרציה בין

שלבי הבידוק מאפשרת התבוננות כוללת על התהליך בשלמותו והצאת פתרון אינטגרטיבי כולל לתהליך הבידוק הביטחוני בכללותו.

4. פרוט השיטה :

4.1. כניסה מבוקרת:

מהווה מרכיב יסוד של אבטחה פיזית במתקן מאובטח והיא נגזרת מתפיסת האבטחה של חטיבת האבטחה והרישוי / מדור גופים ציבוריים, במשטרת ישראל. תהליך הכניסה המבוקרת מאפשר לבצע בקרה וסינון של כלל הנכנסים למתקן, תוך כדי פעולות בידוק ביטחוני ע"פ רמת איום הייחוס שהוגדרה ע"י הגוף המנחה לאדם וכבודתו.

4.2. איום הייחוס לאדם וכבודתו:

איום הייחוס נקבע ע"י חטיבת האבטחה ורישוי במשטרת ישראל והוא קובע את סף הבדיקה הנדרשת בכניסה למתקן המאובטח לצורך שמירה על שלום הציבור והתמודדות עם איומי פח"ע.

4.2.1. מטען חבלה אחוד, שווה ערך למשקל 0.5 ק"ג ומעלה.

4.2.2. רימון יד, שווה ערך לרימון רסס 26 ומעלה.

4.2.3. אקדח - אחוד / מפורק / מאולתר. מרמת קנה אקדח 9 מ"מ.

4.2.4. נשק קר - סכין באורך להב החל מ10-ס"מ, גרזן, דוקרן, אגרופן וכל אמצעי היכול לשמש לתקיפה.

4.2.5. חומרים מסוכנים - גז מדמיע/פלפל, דלקים וחומרי הצתה, חומצות, חומרים מסוכנים וכדומה.

4.3. שלבי הבידוק הביטחוני:

הבידוק הביטחוני מתבצע ע"י צוות האבטחה בשילוב אמצעים טכנולוגים בצורה הדרגתית (בשלבים), כאשר לכל שלב ישנם תוצרים נדרשים ויחדיו הם מהווים את הבידוק הביטחוני המלא.

4.3.1. שלב א':

אם הגעת המבקר למתקן המאובטח, הוא עובר תהליך של **סינון ואיתור סימנים מחשידים** (התנהגות והופעה), **שיחת שאלה** (מה מטרת הגעתך? האם יש איתך נלווים? האם יש לך משהו להגנה עצמית?) **והתרשמות ראשונית** (חיובית או שלילית) מהכוונות של המבקר. בשלב זה, איש הביטחון יכול להציף חריגים הן בהתנהגות והופעה של המבקר והן בתשובות שסיפק המבקר, מה שיקבע את אופן המשך הבידוק הביטחוני של המבקר. מבקר אשר לא העלה סימנים מחשידים בהתנהגותו, הופעתו והתשובות שסיפק לא העלו חשד אצל עובד הביטחון, ימשיך לשלב הבא (בידוק גוף וכבודה). מבקר אשר העלה סימנים מחשידים והתרשמות שלילית, יועבר להמשך טופל ע"י גורם ממונה (אחמ"ש/סגן קב"ט) עד להזמת החשד, אימות החשד ו/או הפעלת סמכויות (עיקוב, חיפוש, מניעת כניסה למתקן) והמשך טיפול ע"י משטרת ישראל.

4.3.1.1. **מהות התהליך:** זיהוי סימנים מחשידים בהתנהגות, הופעה והתרשמות ביטחונית מהמבקר בשלבים המוקדמים, מאפשרים התמקדות בחריג, מעורבות גורם מפקד בשלב מוקדם וצמצום רמת הנזק הפוטנציאלי מכוונת תקיפה.

4.3.1.2. התוצרים הנדרשים: יכולת איתור סימנים מחשידים בהתנהגות והופעה, קבלת אינדיקציה על הימצאות אמל"ח (נשק קר או חם) ברשות המבקר בשלב מוקדם ככל הניתן, ומתן אישור כניסה בהתאם לנסיבות העניין וסבירות הגעתו של המבקר.

4.3.1.3. דרישות לאוטומיזציה של התהליך:

- א. מענה טכנולוגי לאיתור סימנים מחשידים בהתנהגות והופעה, אשר יכול להתריע בזמן אמת ולמקד את הטיפול בחריג ע"י גורם ממונה (אחמ"ש/סגן קב"ט).
- ב. מענה טכנולוגי לתהליך הזדהות, בירור נסיבות הגעה (בהתאם לפעילות משרדי הממשלה) והצהרת המבקר בדבר נשיאת נשק.
- ג. מענה טכנולוגי לרישום הנתונים המצטברים ואינטראקציה עם המבקר בהתאם להגדרות המערכת. המבקר יקבל מענה לגבי המשך טיפול בהתאם לתשובותיו.
- מבקר אשר הצהיר על נשיאת נשק יופנה לתהליך הפקדה ולאחר מכן להמשך הליך הבידוק.
- מבקר אשר הגיעה מחוץ לשעות קבלת קהל של המשרד אליו מבקש להגיע, יתבקש לחזור בשעות הקבלה.
- מבקר המגיע למשרד אשר דורש זימון תור מראש, תבוצע התאמה מול רשימת המוזמנים ומועד התור המוזמן לצורך מתן אישור או דחיית הכניסה לשעה המוגדרת.

4.3.2. שלב ב': בידוק גופני

בשלב זה המבקר יופרד מכבודתו ותכולת הכיסים (כל פריט או חפץ אשר נושא עימו) ויתבקש לעבור דרך שער גילוי מתכות, המכויל לאיתור מתכת אשר שווה או עולה על איום היחוס שהוגדר. מבקר אשר עובר בשער המתכות ללא התראה יעבור לשלב הבא (בידוק כבודה וחפצים אישיים). מבקר אשר התריעה במהלך המעבר בשער יחזור אחורנית ויתבקש להוציא תכולת כיסים בשנית טרם מעבר נוסף בשער גילוי המתכות. מבקר אשר מסיבה כלשהי (רפואית או כל סיבה אחרת) אינו יכול לעבור בשער המתכות, יופנה לתהליך חיפוש גופני בחדר נפרד. מבקר אשר אינו מצליח לעבור בשער גילוי מתכות כתוצאה מפרטי ליבוש מתכתיים אשר אינם ניתנים להורדה (מסיבת צנעת הפרט), יופנה לתהליך חיפוש גופני בחדר נפרד.

4.3.2.1. מהות התהליך: הפרדה בין המבקר לכבודתו וחפציו אשר עומדים באיום היחוס ו/או מתריעים בשער גילוי מתכות, לצורך זיכוי גוף המבקר מהתכנות נשיאת אמל"ח (נשק קר או חם) בהתאם לאיום היחוס שהוגדר ע"י הגוף המנחה. מבקר אשר עבר את שער גילוי המתכות ללא התרעה, יכול להמשיך לשלב הבא בתהליך הבידוק.

4.3.2.2. התוצרים הנדרשים: הפרדה בין המבקר לכבודתו וחפציו ומניעת מעבר אדם אשר לא זוכה בהיבטי איום היחוס שהוגדר ע"י הגוף המנחה. יכולת גילוי אמל"ח (נשק קר או חם) על גוף אדם בהתאם לאיום היחוס וקבלת אינדיקציה בהתאמה.

4.3.2.3. דרישות לאוטומיזציה של התהליך :

- א. מענה טכנולוגי אשר מאפשר הפרדה בין המבקר לכבודתו וחפציו ללא מעורבות גורם אנושי בתהליך.
- ב. מענה טכנולוגי אשר מאפשר לזכות גוף אדם בהיבטי איום היחוס (נשק קר או חם) ללא מעורבות גורם אנושי.
- ג. מענה טכנולוגי אשר מאפשר קבלת אינדיקציה בזמן אמת על הימצאות אמל"ח (אשר עונה על איום היחוס) על גוף אדם.
- ד. מענה טכנולוגי למניעת מעבר של אדם לא מזוכה (בהיבטי איום היחוס).

4.3.3. שלב ג' : בידוק כבודה וחפצים אישיים.

בשלב זה מתבצע בידוק ביטחוני לכבודה ויתר החפצים האישיים של המבקר ע"י בודק ביטחוני, בהיבט היכולת של הפריט להוות אמל"ח (נשק קר או חם) והפוטנציאל להכיל אמל"ח בהיבטי נפח ומשקל בהתאם לאיום היחוס. הבידוק כולל **התרשמות ויזואלית** מהפריטים (אם הפריט עונה לאיום היחוס), **הערכת משקל** (אם הפריט חורג ממשקלו הסביר) ו**יכולת ההכלה** של הפריט (אם הפריט בעל יכולת הכלה של איום היחוס). במתקנים בהם קיימת מכונת שיקוף, הכבודה ויתר החפצים אשר יכולים להכיל את איום היחוס ישוקפו במכונת שיקוף לצורך איתור או שלילת הימצאות איום היחוס. לאחר שהסתיימה הבדיקה של הכבודה וחפצים אישיים ללא ממצאים, הפריטים שנבדקו יוחזרו למבקר ותותר כניסתו להמשך קבלת השירות במשרדי הממשלה ויחידות הסמך. כל התרעה חריגה ו/או חשד להימצאות אמל"ח (נשק קר או חם) בכבודה או חפציו של המבקר, תטופל ע"י גורם ממונה (אחמ"ש/סגן קב"ט) וינקטו אמצעים נוספים בהתאם לנהלי הביטחון.

4.3.3.1. מהות התהליך : בדיקת הכבודה וחפצים אישיים של המבקר להימצאות אמל"ח בהתאם לאיום היחוס שהוגדר ע"י הגוף המנחה, ע"מ למנוע הכנסת אמל"ח לתוך כותלי המתקן המאובטח ע"י גורם בלתי מורשה. מבקר אשר סיים את שלב ג' של הבידוק הביטחוני, מוגדר כמבקר מזוכה בהיבטי הימצאות איום היחוס ויכול להמשיך לקבלת השירות המבוקש.

4.3.3.2. התוצרים הנדרשים : יכולת איתור אמל"ח (נשק קר או חם) בכבודתו ובחפציו של המבקר בהתאם לאיום היחוס המוגדר, תוך כדי מניעת חבירה בין המבקר לכבודה וחפצים לא מזוכים ביטחונית. מניעת מעבר של מבקר שלגביו עלה חשד כי בכבודתו או בחפציו קיים אמל"ח אשר עונה לאיום היחוס.

4.3.3.3. דרישות לאוטומיזציה של התהליך :

- א. מענה טכנולוגי אשר מאפשר הפרדה בין המבקר לכבודתו וחפציו ללא מעורבות גורם אנושי בתהליך עד לסיום הבידוק.
- ב. מענה טכנולוגי אשר מאפשר לזכות את הכבודה והחפצים האישיים של המבקר ללא מעורבות גורם אנושי.
- ג. מענה טכנולוגי אשר מאפשר קבלת אינדיקציה בזמן אמת על הימצאות אמל"ח (אשר עונה על איום היחוס) בכבודתו ו/או בחפציו של המבקר.

ד. מענה טכנולוגי למניעת מעבר של אדם בעל כבודה ו/או חפצים לא מזוכים (בהיבטי איום היחוס).

4.4. אינטגרציה בין שלבי הבידוק:

4.4.1. כל השלבים יחדיו מרכיבים את הליך הבידוק הביטחוני של המבקר בבואו למתקן המאובטח. בידוק ביטחוני קונבנציונלי נשען על שילוב בין כ"א מוכשר ומיומן לבין הסתייעות באמצעים טכנולוגיים כמקשה אחת. אינטגרציה בין כל השלבים בתהליך הבידוק הכרחית והיא מרכיבה את המתודולוגיה והמענה השלם, בהתאם לדרישות הגוף המנחה בהיבטי איום היחוס בבידוק הביטחוני. ללא האינטגרציה בין השלבים, התהליך לא ייתן את המענה הנדרש ויבצרו פערים בין דרישות הגוף המנחה ובין היישום בשטח. לאור אמור לעיל, התהליך הטכנולוגי אשר יהווה תחליף לכל שלב ושלב בבידוק הביטחוני, חייב לעבור אינטגרציה אם יתר השלבים אשר יחדיו יאפשרו אוטומטיזציה של תהליך הבידוק הביטחוני בכללותו.

4.4.2. כל אחד מהשלבים המתארים בסעיף 4.3 (שלבי הבידוק הביטחוני) יכול לקבל מענה בפתרון טכנולוגי נפרד או מענה אחד לכולם, אך כלל המענים יחדיו יעברו תהליך אינטגרציה ותיווצר מערכת אחת אשר מסוגלת לבצע את תהליך הבידוק הביטחוני ללא מעורבות בן אנוש.

5. תיאור החזון של כניסה מבוקרת:

אגף בטמ"מ מתאר את תהליך הכניסה המבוקרת, כתהליך אוטונומי אשר מאפשר לבצע בקרה וסינון של כלל הנכנסים למתקן ללא מעורבות בן אנוש. תהליך אינטגרטיבי הכולל מגוון אמצעים טכנולוגיים מתקדמים אשר יחדיו יוצרים את הפתרון השלם ומאפשרים כניסה חלקה של המבקרים תוך כדי הקפדה על דרישות הגוף המנחה. המבקר יוכל לעבור את כל תהליך ההזדהות, הבידוק הביטחוני והכניסה המבוקרת באופן מהיר ויעיל וללא מעורבות אנושית. צוות האבטחה במתקן יוכל להתמקצע ולהתמקד במשימות בחשיבות גבוהה, לטפל באירועים חריגים ובחירום, ליזום אינטראקציה נקודתית במקום ובזמן שיידרש לצורך מילוי תפקידם.

6. סיכום:

מסמך זה ממפה את שלבי הבידוק הביטחוני בכניסה למתקנים המאובטחים באחריות אגף בטמ"מ ומציע אתגר טכנולוגי וחדשני אשר ישנה את תהליך הבידוק הביטחוני כפי שלא הכרנו עד כה. הבידוק הטכנולוגי (ללא מעורבות בן אנוש) ישפר פלאים את רמת השירות לאזרחים ויחסוך חיכוכים מיותרת בין אנשי הביטחון למבקרים. הצלחה באתגר זה תאפשר לפתור את המצוקות, החסרונות והטעויות שמקורן במעורבות הגורם האנושי, תוך כדי צמצם בכמות כוח אדם ומיקוד הגורם האנושי לטיפול בהתרעות ואירועים חריגים.

אלכס ליפובסקי
מנב"ט קריית ממשלה מחוזית י-ם